

IV 61
40
Kapsel
Hertzberg

För smått folk.

HELSINGFORS.
WENTZEL HAGELSTAMS FÖRLAG.

Anna Damberg 1900.

FÖR

SMÅTT

FOLK.

~~~~~  
VERSER

AF

RAFAËL HERTZBERG.

~~~~~  
BILDER

AF

A. FEDERLEY.

HELSINGFORS.
VENTZEL HAGELSTAMS FÖRLAG.

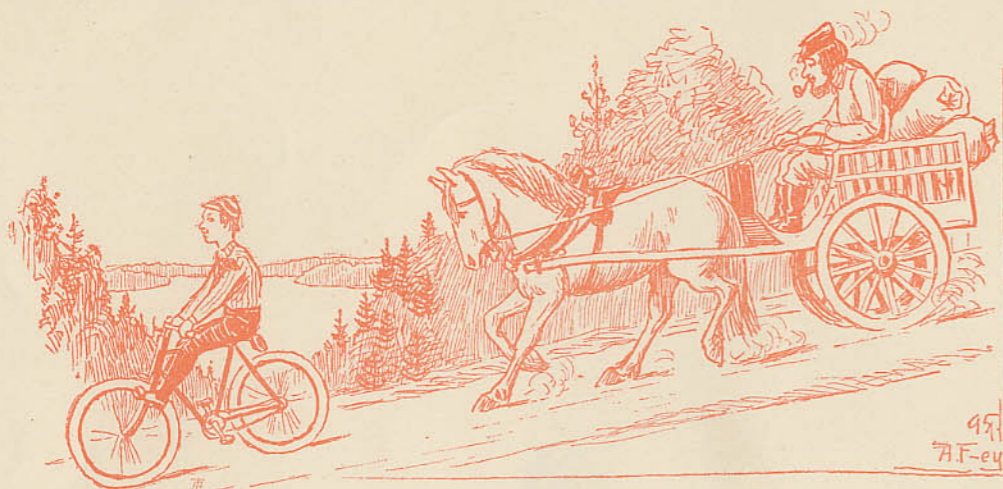
På velociped.

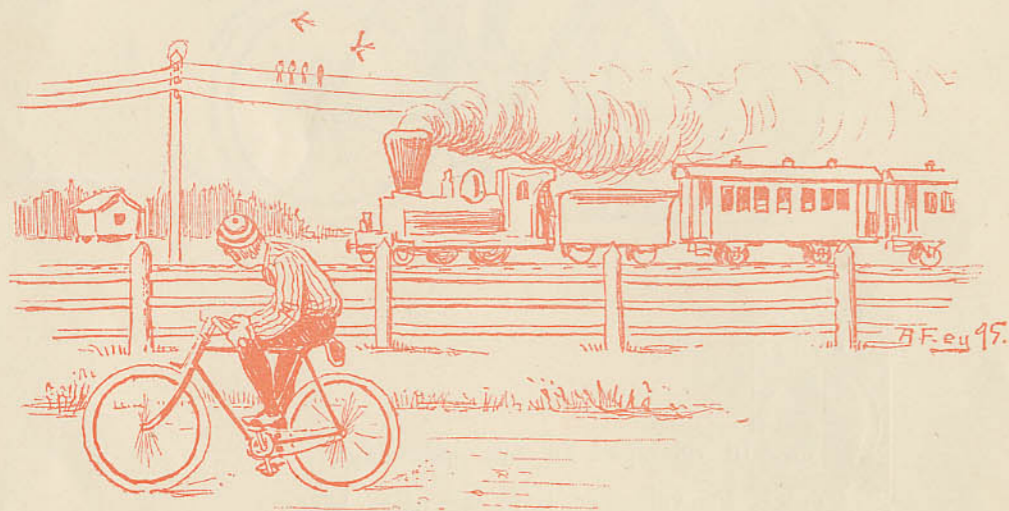
Min velociped är min goda häst,
På velociped trifs jag allra bäst,
Och aldrig så går det utur mitt sinn',
Hur roligt jag haft med velociped.
Kom du med, kom med
På velociped!

HELSINGFORS 1895.

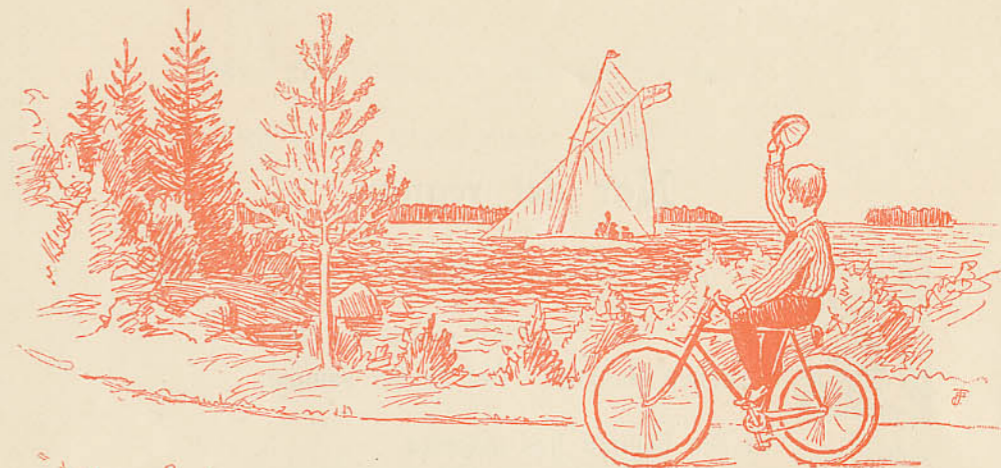
HELSINGFORS CENTRAL-TRYCKERI, FABIANSG. 6.

Och bonden han far med sin lugna kamp,
Och hofslagen ljuda så tungt tramp — tramp.
Men aldrig så går det utur mitt sinn',
Hur lustigt det går backe upp, backe ned
På velociped.
Kom du med, kom med!

Och bantåget brusar från trakt till trakt
Och pustar så tungt under ångans makt.
Men aldrig så går det utur mitt sinn',
Hur jag ropade stolt, då förbi det jag red
På velociped:
Kom du med, kom med!

Och sjömannen seglar uti sin båt
Och kryssar helt käckt på den blåa stråt.
Men aldrig så går det utur mitt sinn',
Hur jag vinkade, då jag på strandvägen gled
På velociped:
Kom du med, kom med!

Långt ut i den villande värld till sist
Som flyttfågeln far jag en gång, helt visst.
Men aldrig så går det utur mitt sinn',
Hur åter den söker hembygdens träd —
Och jag följer med
På velociped.

När det regnar.

ör, regnet plaskar! Det är det samma,

Vi äro hemma hos mamma.

Vi skola inte humöret tappa,

Nu få vi bullra med pappa.

Vi leka blindbock och gömma ringen,

Med mormor själf med i ringen.

Och »kurra gömma» och »nappa steken»,

Med gamla dadda i leken.

Och hoppa kråka i takt, som pappa

Och mamma händerna klappa.

Kring stora bordet vi se'n oss samla

Vid lampan, unga och gamla.

Och rita stugor och trän och stubbar

Och klippa gummor och gubbar.

Kring aftonbrasan vi se'n oss sätta

Att höra mormor berätta,

Om Lunkentus och om Pankaksbärke'

Och Hobärgsgubben i Sverge.

Tills ner till glöd sjunker brasans flamma

Och vi oss luta mot mamma

Och somna stilla vid klädningsfällan

Från prinsar, jättar och trollen.

Barnet sofver.

Sof, min lilla älskling du,

Slut ditt klara öga nu!

Re'n är tid för alla små

Att till nattens hvila gå

I de kära, stilla hem.

Guds öga vakar öfver dem.

Katten spinner i spisen re'n,

Fälen sträcker ut sina ben.

Hunden krupit i kojans in,

Tupp och höna sofva på pinn.

Kalfven sofver i kättan sött,

Björnen snarkar i idet trött.

Löjan sofver i fiskedam,

Hos modern ligger det lilla lam.

Svalan flyger till boet sitt,

I morgon säger den åter kvivitt.

Räfven smyger på rof omkring.

Men ändå fångar han ingenting.

Vargen får intet byte fatt,

Han måste svälta den långa natt.

Sof därför lilla älskling du,

Och slut ditt klara öga nu,

Ty alla barn och djuren små

Så godt och trygt nu hvila få

I de kära, stilla hem.

Guds öga vakar öfver dem!

Modern i torpet.

Varsnön hvirflar i vinterkväll,

Sof vid brasan på spiselhäll.

Lågt och mörkt är din faders hus,

Sof vid furors och granars sus.

Sof i skyddande modersfamn,

Sof och vakna i Herrans namn.

Fader slöjdar sin sommarplog,

Sof som haren i vinterskog.

Syster spinner sin hvita ull,

Sof som pärlan i rödan gull.

En gång växer min gosse stor,

Döda äro då far och mor.

Ut han går i den vida värld,

Saknar ofta sin faders härd.

Längtar hem till sin moders hus,

Saknar sorgsen dess furors sus.

Gråter frusen i vinterkväll,

Minnes brasan på stugans häll.

Ber till Gud, att han hade kvar

Faders vård som i barndomsdar;

Hade kvar för sitt kvalda bröst

Moders kärlek och moders tröst;

Finge söka som förr en hamn

I sin fattiga moders famn.

Barnens fröjd.

(Melodi: Jag sitter, källa, vid din rand).

Där våren kommer till vår grind
Med blommor, gräs och blad
Och ute blåser sommarvind
Och göken ropar glad.

Då gå vi ut ifrån vårt hus
Och leka dagen lång
I sommarsolens klara ljus,
Vid lärkans glada sång.

På stylvor stora bror, så stolt,
Ses lång som Goliat gå,
Och lilla bror i splittny kolt
Gungbrädet pröfvar på.

Han gungar syster ner och upp
Vid blommande syrén;
Så högt flög icke mammas tupp,
Ej fågeln på sin gren.

Men sommarns dagar snart förgå,
Och vintern ger oss snö,
Och ullig päls tar skogen på,
Och is blir på vår sjö.

Då ta' vi våra kälkar med
Till backens högsta höjd
Och skurra, hej så lustigt, ned;
Ack, glada barnafröjd!

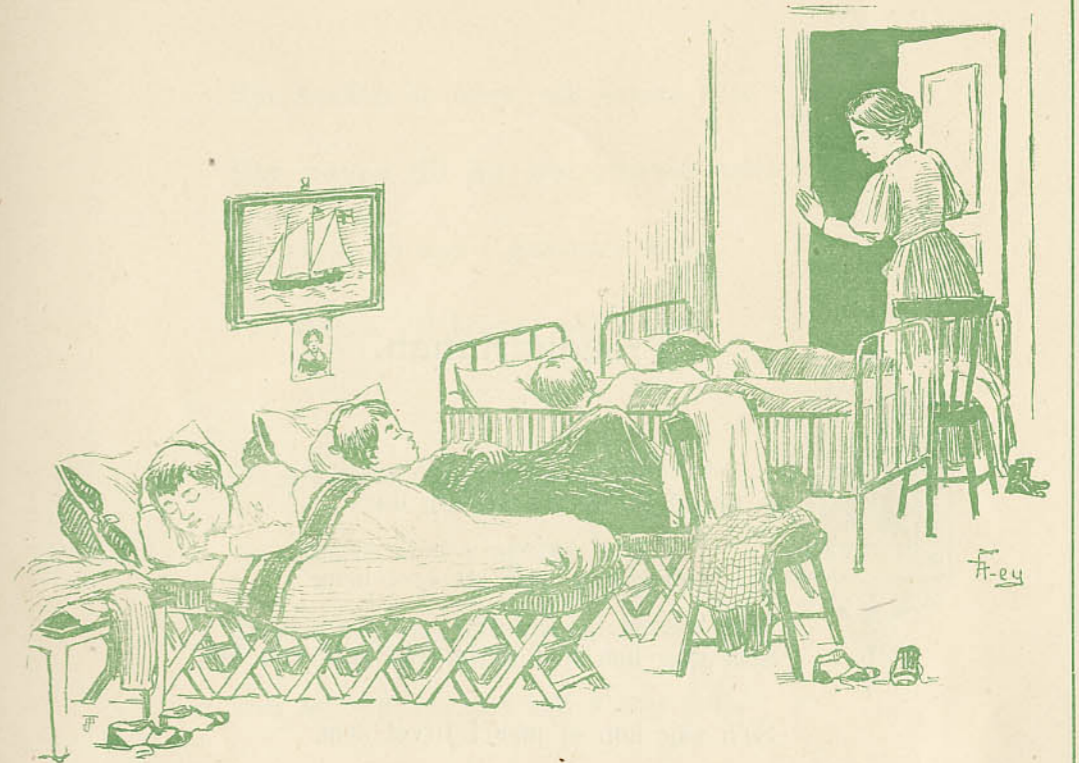

Sommarnatt.

Bak mörka furuskogen
Har solen sjunkit ner,
Och bondens rop vid plogen,
Det höres icke mer.
I lunden kvittrar ingen
Småfågel mer på gren,
Med näbben under vingen
De alla slumra re'n.

Den muntra syskonflocken,
Af fröjd och lekar trött,
Re'n slutit ögonlocken
Och somnat in så sött,
Och mamma att dem täcka
Från bädd till bädd gått tyst
Och utan att dem väcka
Ömt deras kinder kysst.

Nu hvilar hela huset
I sommarnattens frid.
I matta midnattsljuset
En stjärna blinkar blid.
Vid fönstret, tätt vid väggen,
Där svalan byggt sitt loft,
Den gamla, gröna häggen
Strör ut sin blomsterdoft.

Trotjänarinnan.

Hon tjänat för andra all sin dar

Och aldrig hon haft ett eget hem,

Som ung hon blef skild från mor och far,

Se'n såg hon ej mer i lifvet dem.

Nu är hon så gammal, trött och grå

Och orkar ej göra sysslor mer.

Men henne man tidigt och sent ändå

Åt småbarnen sticka strumpa ser.

Och barnen, de hålla henne kär.

De veta, att hon dem älskar ömt,

Och att deras trogna vän hon är

Och aldrig ännu i sin bön dem glömt.

När kvällen är mörk, och brasan re'n
Har brunnit till kol, som glimma matt,
Då krypa de upp i gummans knän
Och lyssna till hennes sagor gladt.

Då glömmet den gamla, att hon är

En tjänare blott i andras hem.

Hon mins blott, att hon är barnen kär

Och att som en mor hon älskar dem.

Bland blommor.

Öfver skog och ängar

Strålar morgonsolens sken,

Och kring blomstersängar

Fladdra fjärlar re'n.

Du mitt barn, du ljufva,

Mammas lilla fjärl du,

Tag din hvita hufva,

Kom att leka nu!

Se, där blommor häggen

Vid den röda stugans dörr.

Spring dit fram till väggen —

Hej, hvem hinner förr? —

Lillan som en dufva

Flaxar öfver gräset, men

I en väplingstufva

Faller raklång se'n.

Där bland blommor sitter

Sedan mammas kära skatt,

Och som fågelkvitter

Klingar hennes skratt

Barndomstid, du ljufva!

Huru godt att finna hamn

I en blomstertufva

Från sin moders famn!

En vårvisa vid vinterbrasan.

Nu vintern kommit med köld och frost,
Nu ligger snö på vår fönsterpost,
Och soln sig gömt bakom moln och dimma,
Men brasans eldkol så vackert glimma
I aftonskymningens trefna timma.

Kom, liten vän, flytta hit din pall
Vid varma brasan. Berätta skall
För dig jag litet om vackra våren,
Som kom med blommor och fröjd i spåren
Och fager, doftande krans i håren.

Han kom med lärkan högt upp i skyn;
Då spreds en ljusning kring skogens bryn,
Då sköto sipporna upp ur marken,
Då klädde björken sig grön i parken,
Och stod så nyter med hvita barken.

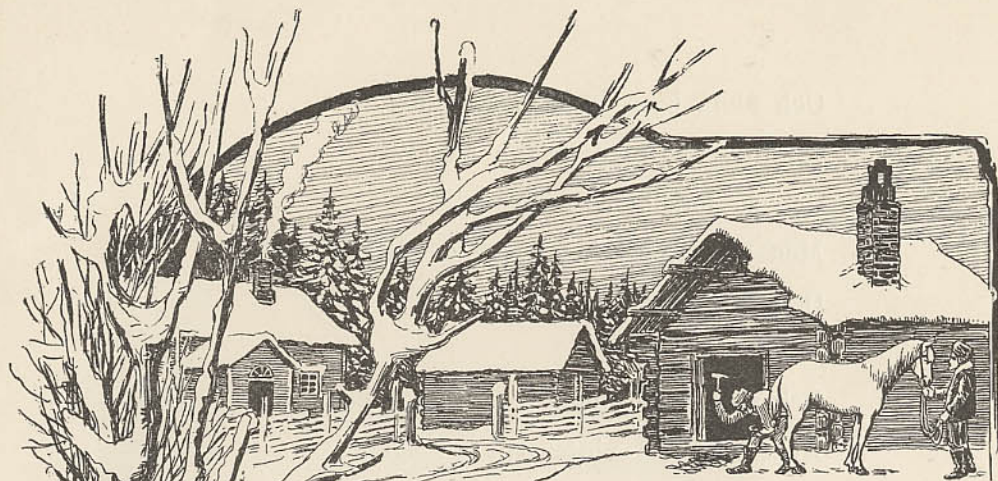
Och från den dammiga stuguknut
Med glädje sprungo små barnen ut
Och lekte muntert i varma sanden,
Och slängde småsten i sjön vid stranden,
Och göken gol, så den miste anden.

Och älsta bror då af vide skar
En ljusgrön pipa, så fin och rar,
Och så försökte de alla drilla,
Men allra mest blåste syster lilla,
Och den konserten lät inte illa.

Och se'n blef sommar, och efter den
Kom höst och vinter till oss igen.
Hvar är nu våren? Har den försvunnit?
Har evig vinter till oss nu hunnit
Och oss med mörker och natt omspunnit?

Nej, våren kommer igen en gång
Som förr med glädje och fågelsång.
Och om vi vänta helt tåligt bara,
Så skall den komma, att mer ej fara,
Och hur skönt skall det då ej vara!

Sparfvelill.

Snön föll tät på trädens grenar,
Föll på stubbar och på stenar,
Föll på åker, äng och backe,
På vår gamla stugas nacke.

Sparfven flyger helt förlägen:
»Hvart tog nu min frukost
vägen?

Hvem har på min middagsrätt
Denna hvita duken bredt?»

Smeden smider hela dagen,
Muntert klinga hammarslagen,
Och därborta stiger rök
Upp från bondens varma kök.

Liten sparf kan ej arbeta,
Har ej kök, där han kan äta,
Har ej rum, där han får bo,
Har ej strumpa, har ej sko.

Men från förra vintern känner
Han ju barnen, sina vänner,
Vet, att de vid stugans dörr
Strö åt honom korn som förr.

Och han säger med sitt kvitter,
Där vid stugans dörr han sitter:
»Ingen nöd med sparfvelill,
Det må snöga bäst det vill!»

Barnen dansa kring julgranen.

Nu ha vi ljus
Här i vårt hus,
Julen är kommen,
Hopp farallera!
Barnen i ring
Dansa omkring,
Granen står så grön och grann i stugan.
Frallarallaralla o. s. v.

Kom, lilla vän,
Kom nu igen,
Dansa kring granen,
Hopp farallera!
Glädjen är stor,
Syster och bror,
Pappa, mamma, alla gå i ringen.
Fralleralleralle o. s. v.

Kom, tag en sväng,
Klappar i mängd
Julbocken hämtat,
Hopp farallera!
Lutfisk och gröt,
Torta så söt
Få vi sedan, när vi slutat dansa.
Frallarallaralla o. s. v.

Återfärd till skolan.

u är julens fröjd förbi,
Släden står re'n vid vår trappa,
Skrin och knyten syns däri,
Och sin björnfäll hämtar pappa.

Än åt far och mor en kyss
Och åt hela syskonfloeken!
Klädd i skinnpäls som en ryss
Kusken sitter re'n på bocken.

Och så stufvar mamma ömt
Oss inunder varma fällen.
— Bara intet nu är glömt? —
Och så bär det af i kvällen.

Trots den bistra nordanvind
Gamla Kajsa, god och trogen,
Gått förut till första grind,
Där vi vika in i skogen.

Ensam där vid vägens rand
Står den gamla, stödd mot käppen,
Räcker vänligt oss sin hand,
Med ett »signe Gud!» på läppen.

På Wentzel Hagelstams förlag

har förut utkommit:

Finsk Bilderbok för barn och ungdom af V. Soldan-Brofeldt och
Juhani Aho (äfvén kolorerad) F:mk 2: 25.

Mellan läxan och leken. Text af Vera Hjelt och bilder af A.
Federley F:mk 1: 75.

Kappseglingen till Kytö. Sällskapsspel F:mk 1: 50.

